

Danny Brukx
Josien Lodewick
Tessa Termorshuizen
Eline Luyten

JOB-monitor 2024

Onderzoeksverantwoording

©2024 ResearchNed Nijmegen in opdracht van JOB. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding. ResearchNed werkt conform de kwaliteitsnormen NEN-EN-ISO 9001:2015 voor kwaliteitsmanagementsystemen en procedures uit kwaliteitshandboek NEN-ISO 20252:2012 voor markt-, opinie- en maatschappelijk onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Deskundigenpanel	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Vragenlijst	5
2.1	De basisvragenlijst	5
2.2	Extra modules	5
3	Veldwerk	8
4	Respons	9
4.1	Respons	9
4.2	Opschoning van de data	9
4.3	Analyse non-respons	10
4.4	Weging	11
5	Clustering vragen in thema's	13
6	Rapportages met resultaten	16
6.1	Instellingsrapportages en -bestanden	16
6.2	Online rapportage	16
6.3	Landelijk rapport	17
6.4	Gebruik data door derden	17
7	Het deskundigenpanel	18
7.1	Suggesties voor de toekomst	18
Bijlage I	Vragenlijst JOB-monitor 2024	19
Bijlage II	Vergelijking vraag ondersteuningsbehoefte 2022 - 2024	22
Bijlage III	Extra modules JOB-monitor 2024	23
Bijlage IV	Netto respons per instelling JOB-monitor 2024	28
Bijlage V	Netto respons: aantal opleidingen per instelling JOB-monitor 2024	29
Bijlage VI	Overzicht opgenomen tabellen en figuren	30
Bijlage VII	Literatuur	31
Bijlage VIII	Gebruikte afkortingen	32

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB), de vereniging die opkomt voor de rechten en belangen van alle studenten middelbaar beroepsonderwijs (mbo) in Nederland, organiseerde tijdens het collegejaar 2023-2024 voor de dertiende maal een landelijk onderzoek - de zogeheten JOB-monitor - onder mbo'ers. Door het invullen van een digitale vragenlijst krijgen studenten de kans allerlei aspecten met betrekking tot hun opleiding en onderwijsinstelling te beoordelen. Alle 55 mbo-instellingen in Nederland zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de JOB-monitor, 47 van hen namen deel. Daarnaast namen vier niet- en anders bekostigde instellingen deel. Nagenoeg 223.000 potentiële respondenten hebben ten minste de eerste pagina van de online enquête ten behoeve van de JOB-monitor bezocht; dat is 47 procent van de totale populatie mbo-studenten (zie ook H4).

Deze verantwoordingsdocumentatie maakt inzichtelijk hoe het onderzoek is uitgevoerd en welke beslissingen er zijn gemaakt bij het verwerken van de verkregen vragenlijstdata.

1.2 Deskundigenpanel

Sinds de editie van 2010, tot en met 2008 droeg het project de naam ODIN, adviseert een groep onafhankelijke professionals op het vlak van onderzoeksmethoden en statistiek over onder andere de stappen die de onderzoekers nemen in het analyseproces van de JOB-monitor. Het betreft alle keuzes die ten grondslag liggen aan responsberekening, opschoning van de data, weging en datapublicaties. Ook de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek komen aan de orde. In 2024 vormen dr. Anja Boevé (docent onderzoeksmethoden en statistiek, WUR), dr. Marieke van Gerner-Haan (universitair docent sociologie RUG) en Tom de Laat (onderzoeker Responsief Beroepsonderwijs, HAN) het als deskundigenpanel geclassificeerde gezelschap.

1.3 Leeswijzer

In deze onderzoeksverantwoording beschrijven we allereerst kort de gebruikte vragenlijst, waarna de gekozen onderzoeksopzet wordt besproken. In het vierde hoofdstuk gaan we in op de deelname van instellingen, de opschoning en weging van de data. De clustering van de vragen en de betrouwbaarheid en de validiteit van de JOB-monitor worden in hoofdstuk 5 behandeld. Vervolgens wordt het aggregatieniveau van de resultaten besproken en we eindigen deze notitie met een aantal vragen die wij het deskundigenpanel hebben voorgelegd.

2 Vragenlijst

2.1 De basisvragenlijst

Aan alle respondenten van de JOB-monitor wordt in principe dezelfde vragenset voorgelegd: de basisvragenlijst. Deze is opgesteld in het Nederlands en vertaald naar het Engels door vertaalbureau Radboud in'to Languages. Deelnemende instellingen kunnen tegen vergoeding maximaal tien eigen vragen toevoegen aan de basisvragenlijst; deze vragen worden eveneens naar het Engels vertaald. Van de Engelse vragenlijst wordt doorgaans door een zeer klein deel van de respondenten¹ gebruikgemaakt.

2020 vs. 2022

Voorafgaand aan de JOB-monitor 2020 werd de vragenlijst herzien, waarbij het aantal vragen behoorlijk is teruggebracht en er zowel qua formulering als thema's meer wordt aangesloten bij de actualiteit.² Als gevolg van deze procedure is 2020 automatisch het nulpunt van de trendvergelijkingen vanaf dat moment, zeker omdat tegelijkertijd is besloten om - afgezien als noodzakelijk geachte wijzigingen - minimaal drie metingen dezelfde vragenlijst te behouden. Met de invloed van verscheidene coronamaatregelen en -ontwikkelingen op nagenoeg alle dagelijkse bezigheden, werd echter voor de JOB-monitor 2022 besloten aan het eind twee vragen hierover toe te voegen³. Daarnaast werd bij een van de antwoordcategorieën een toevoeging geplaatst⁴.

2022 vs. 2024

Er is een drietal wijzigingen in de basisvragenlijst (zie ook Bijlage I) ten opzichte van die van twee jaar geleden:

- De twee coronavragen die hiervoor genoemd werden³, zijn in de editie van 2024 weer weggelaten.
- De vraag naar (voorheen) functiebeperking is aangepast. De oude manier van uitvragen bleek niet langer actueel. De terminologie is aangepast van “functiebeperking” naar “ondersteuningsbehoefte” en de antwoordcategorieën zijn geüpdatet (zie Bijlage II voor een exacte vergelijking). Bij de aanpassing van deze vraag is gebruikgemaakt van de kennis en expertise van het ECIO⁵. Bovendien sluit de vraagstelling daarmee aan bij de manier van vragen in vergelijkbare (monitorings)onderzoeken als de NSE⁶, onderzoeken van het ISO⁷ en (ten dele) de LAKS-monitor⁸.
- De antwoordschaal bij de vraag naar willen meepraten op school bleek niet passend. Voor de vraag “Zou je zelf willen meepraten over hoe het op jouw school beter kan? [grid5: zeker niet - heel graag]” is deze dan ook aangepast naar “[grid5: helemaal niet - ja, zeker]”.

2.2 Extra modules

In 2022 heeft adviesbureau Hutspot met een aantal groepen waaronder kwaliteitszorgmedewerkers, de MBO Raad, het ministerie van OCW, mbo-studenten en het bestuur en medewerkers van JOB gesproken om

1 In de jaren 2020, 2022 en 2024 ging het om respectievelijk 0,3, 0,3 en 0,4% (netto).

2 Zie ook: Broek, A. van den, Brukx, D. & Lodewick, J. (2019). Herziening vragenlijst JOB-monitor 2020. Nijmegen: ResearchNed.

3 Te weten: “Als er geen corona was, dan zouden de rapportcijfers die ik net gaf: [veel hoger zijn - een beetje hoger zijn - hetzelfde zijn - een beetje lager zijn - veel lager zijn]” en “Wat vind je van de online lessen die je dit schooljaar vanuit thuis volgt? [heel slecht - heel goed + ik krijg geen online lessen]”

4 “ik kan (nog) geen keuzedelen kiezen” in plaats van “ik kan geen keuzedelen kiezen”

5 Expertisecentrum inclusief onderwijs | <https://ecio.nl/>

6 Nationale Studenten Enquête (ho) | <https://lcsk.nl/nse/wat-is-de-nse/vragenlijst/>

7 Lodewick, J, Vullings, N. & Brukx, D. (2023). Studeren met een ondersteuningsbehoefte in het hoger onderwijs. ResearchNed in opdracht van het ISO

8 LAKS-monitor vragenlijst | <https://portal.laks-monitor.nl/vragenlijst.htm>

erachter te komen hoe de ideale studentmonitoring eruit zou zien. Hieruit kwam onder andere naar voren dat bepaalde onderwerpen geschikt zijn om te “monitoren” en andere om te “temperatures”. Bij meerdere partijen leeft de wens om actuele onderwerpen te kunnen peilen die echter niet structureel gemeten hoeven te worden. Om aan deze behoefte te kunnen voldoen besloten JOB, OCW en de MBO Raad in de eerstvolgende JOB-monitor (2024) extra onderwerpen te bevragen aan een klein deel van studenten. ResearchNed werd in een latere fase betrokken om op de kwaliteit van de vragen toe te zien (zie hieronder bij de verschillende fases).

In de praktijk betekende dit dat elke student aan het einde van de huidige (basis)vragenlijst maximaal vijf extra vragen over een van de tien aanvullende thema’s moest beantwoorden. Per respondent is via het enquêtescript steeds op willekeurige wijze bepaald welke module diegene voorgelegd kreeg. Zo werd elk thema in principe door ongeveer tien procent van de studenten ingevuld.

Fase 1

In de eerste fase (Q2 2023) zijn de projectmedewerkers van de JOB-monitor in verschillende rondes in overleg getreden met diverse partijen over in eerste instantie de gewenste extra modules en vervolgens de uitwerking van de vragen. Hiervoor was er afstemming met het Ministerie van OCW, de MBO Raad, ABF Research, Kences, Expertisepunt LOB en ResearchNed. In verschillende rondes kwamen zij tot de door de partijen gewenste thema’s en vragen. Uiteindelijk gaat het om deze modules:

- Burgerschap
- LOB
- Buitenlandervaring
- Positie mbo-studenten
- Passend onderwijs [*indien ondersteuningsbehoefte*]
- Stages (BOL) [*indien stage & BOL*] / Leerwerkplek (BBL) [*indien BBL*]
- Studentenhuisvesting
- Geldzaken
- Studentparticipatie
- Sociale veiligheid

Fase 2

De onderzoekers van ResearchNed beoordelen in augustus-september 2023 de vragen op validiteit (meten we wat we willen weten) en betrouwbaarheid (meten we bij herhaling hetzelfde) en of deze aansluiten op de huidige manier van vraagstellen in de JOB-monitor. Daarbij is gelet op contextgebondenheid⁹ en meetniveau en antwoordcategorieën¹⁰. Daarnaast vond er een taalkundige en taalniveaucheck (maximaal B1) plaats door het Expertisecentrum Nederlands¹¹.

Fase 3

In deze fase werden de opgestelde vragen getest met mbo’ers. Op 26 oktober 2023 gingen de onderzoekers van ResearchNed en de projectmedewerker van JOB naar het ROC in Nijmegen (Locatie Campusbaan) om daar de extra modules samen met studenten in te vullen en te bespreken. Dit is een van de scholen

9 O.a. vragen gaan over de belevingswereld van studenten in het mbo in Nederland; vragen sluiten aan bij het actuele (gebezigde en gangbare) jargon in het mbo; vragen hebben geen inhoudelijke overlap; vragen sluiten aan bij internationale standaarden.

10 O.a. het meetniveau past bij de inhoud van de vraag; een ‘n.v.t.’-categorie is wel/niet gewenst; de antwoordcategorieën sluiten aan bij de inhoud van de vraag; de antwoordcategorieën sluiten aan bij de internationale standaard en het aantal antwoordcategorieën blijft over de vragen heen zo stabiel mogelijk.

11 <https://expertisecentrumnederlands.nl/>

waarvan de kwaliteitszorgmedewerker deelneemt aan het gebruikersplatform waardoor er redelijk eenvoudig draagvlak was voor het uitvoeren van deze fase. Hiervoor werden negen studenten verdeeld in twee groepen. Zij studeren aan diverse BOL-opleiding op niveau 2 tot en met 4. Zij vulden elk, op papier, in twee rondes in totaal zo'n twintig tot vijfentwintig vragen in over vier à vijf thema's. Vervolgens bespraken zij in hun groepjes, onder leiding van een onderzoeker of de projectmedewerker, wat er duidelijk was, wat beter kon en wat er nog miste. Daarbij verplaatsten ze zich ook in de situatie van andere studenten. Vervolgens was er sprake van een plenaire terugkoppeling waarin de thema's onderling nogmaals besproken werden.

De indruk van de studenten was over het algemeen positief: de meeste vragen waren duidelijk. Bij enkele vragen bleek verduidelijking wenselijk en in sommige gevallen bleek een andere vraag of vraagstelling passender. Deze opgehaalde informatie werd per vraag in een database verwerkt door de onderzoekers. Zij verwerkten de verkregen feedback in de vragen van de extra modules en pasten deze aan naar hun definitieve versie. De projectmedewerker van JOB gaf hierover vervolgens akkoord.

Fase 4

In deze laatste (inhoudelijke) fase werden de nieuwe vragen kwantitatief getest. Hiervoor zijn de op dat moment (november 2023) als definitief bestempelde vragen geprogrammeerd in de enquêtesoftware en uitgezet onder het JOB-panel¹². Elke deelnemende student kreeg twee thema's voorgelegd. Thema's waaraan een routing (stages/bpv, ondersteuningsbehoefte, leerweg) voorafging zijn oversampled. Om binnen deze testgroep voldoende respons per thema te genereren, was voor iedereen die in aanmerking kwam om het blok over passend onderwijs eventueel te mogen beantwoorden dit thema drie keer in de selectielijst opgenomen. Bij de vragen over stages voor bol-studenten is voor de willekeurig bepaling van de te tonen vraagblokken de kans om geselecteerd te worden verdubbeld door deze twee keer als optie in die lijst te zetten. De kwaliteit van de items onderzoeken we door een itemanalyse uit te voeren. Hierin staan twee onderdelen centraal:

- Hoe ziet de verdeling van de afzonderlijke vragen eruit? Is er voldoende spreiding? Hoe scheef is de verdeling? (*analyse van descriptieve statistieken*)
- Hoe verhouden de vragen zich onderling? Zijn er vragen in dezelfde module waar sprake is van een grote overlap? Voegt elke vraag voldoende nieuwe informatie toe? (*analyse van correlaties binnen de modules*)

Naar aanleiding van deze analyses zijn nog enkele beslissingen gemaakt en tijdens het eerste gebruikersplatform¹³ van de JOB-monitor 2024 hebben kwaliteitszorgmedewerkers vanuit hun ervaringen met de belevingswereld van studenten meegedacht over de finale formuleringen (zie Bijlage III).

12 Sinds 2020 kunnen studenten zich na het invullen van de JOB-monitor direct aanmelden voor het JOB-panel (dit kan ook tussentijds via de website). Aan dit panel worden maximaal twee korte onderzoekjes per jaar van ongeveer tien korte vragen uitgezet over diverse voor JOB actuele/relevante thema's.

13 Afvaardiging vanuit de aan het onderzoek deelnemende mbo-instellingen.

3 Veldwerk

Om elke mbo-student binnen het Nederlandse onderwijs de gelegenheid te bieden om aan de JOB-monitor 2024 deel te nemen, heeft de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) een selectie gemaakt van alle actieve inschrijvingen in het mbo op peildatum 1 december 2023. DUO beheert eveneens de inlogapplicatie voor de enquête die gekoppeld is aan deze database. Na een succesvolle inlogpoging op basis van achternaam, geslacht, geboortemaand en geboortjaar (in het geval van meerdere registraties behorend bij bepaalde combinaties van deze persoonskenmerken dient de respondent eerste voornaam en eventueel de mbo-school waar diegene studeert door te geven) wordt een student vervolgens doorgestuurd naar de servers van ResearchNed. Zodoende weten de onderzoekers en projectmedewerkers niet welke naam bij welke antwoorden hoort en beschikken medewerkers van DUO nooit over de studentoordelen van specifieke personen.

Vanwege het feit dat het onderwijs van de Politieacademie op een andere manier bekostigd wordt dan voor de meeste andere mbo-instellingen het geval is, staan hun studenten niet ingeschreven bij DUO. Via een alternatieve route, waarbij ingelogd wordt met studentnummer, geboortemaand en geboortjaar, kunnen zij toch meedoen aan het onderzoek.

Waar de basisvragenlijst voor het derde onderzoeksjaar op rij grotendeels hetzelfde is gebleven, geldt dat ook zeker voor de vormgeving van de online vragenlijst (door middel van 'mobile first' geoptimaliseerd voor draagbare devices). Aangezien het merendeel van de deelnemende instellingen klassikale afname van de enquête organiseert, is het noodzakelijk dat deze ingevuld kan worden op allerlei verschillende apparaten. Zodoende hoeft een invulsessie niet steeds plaats te vinden in een computerlokaal, maar kunnen studenten ook gebruikmaken van bijvoorbeeld hun eigen smartphone, tablet of laptop. Vooralsnog is niet mogelijk om in kaart te brengen welke soorten apparaten in welke mate zijn gebruikt.

Met als doel de JOB-monitor voor zoveel mogelijk mbo-studenten toegankelijk te maken, bestaat de mogelijkheid de vragen in zowel het Nederlands als het Engels te beantwoorden. Van iedereen die ingelogd is geweest, heeft ongeveer 0,5 procent (1.010 respondenten) gekozen voor de Engelstalige variant. Binnen de opgeschoonde data gaat het om 883 records (0,4%).

Mbo-instellingen hoeven niet te betalen om aan te sluiten bij de JOB-monitor, behalve wanneer zij hun studenten op het einde van de enquête nog een of meer (met een maximum van tien) eigen instellingsvragen willen laten beantwoorden. Deze optie is door 33 scholen gehanteerd en in verscheidene gevallen betreft het hierbij modulevragen of -blokken die daardoor alsnog aan alle studenten van een instelling zijn voorgelegd. Bij het laten toewijzen van de extra thema's in het modulegedeelte van de vragenlijst is rekening gehouden met dergelijke situaties, zodat het altijd daadwerkelijk om aanvullende vragen gaat en niemand iets dubbel hoeft te beantwoorden.

Geheel volgens planning is de enquête vanaf 1 december 2023 tot en met 15 maart 2024 toegankelijk geweest. Tijdens de veldwerkperiode konden de contactpersonen van deelnemende instellingen elke donderdag een wekelijkse update van de bruto respons bekijken. Op maandag 11 maart 2024 is daarnaast een tussentijds responsoverzicht gepubliceerd en op 16 maart 2024 verschenen de definitieve, niet-opgeschoonde en ongewogen responscijfers.

4 Respons

4.1 Respons

Als gevolg van fusies of het simpelweg afzien van deelname aan de JOB-monitor 2024 is het aantal vertegenwoordigde mbo-instellingen lager dan twee jaar geleden. De teller staat nu op 51 aanmeldingen, verdeeld over 47 bekostigde, één anders bekostigde en drie niet-bekostigde scholen. Aan de vorige meting namen 58 instellingen deel: daarvan zijn er zes gefuseerd¹⁴ en hebben acht instellingen afgezien van deelname in 2024.

De inlogfaciliteit van DUO heeft 222.978 verschillende studenten naar het enquêtesysteem van ResearchNed verwezen. Op deze groep wordt een aantal checks gedaan om te garanderen dat de netto respons zich beperkt tot de studenten die de vragenlijst serieus hebben ingevuld (zie paragraaf **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Uiteindelijk blijft er een groep van 209.289 studenten over op basis waarvan de analyses in dit onderzoek gedaan zullen worden. Deze 44,4 procent is vergelijkbaar met het responspercentage van 2022 (44,5%). In Bijlage IV is de respons per instelling weergegeven.

4.2 Opschoning van de data

Het opschonen van de data vindt plaats volgens een vast stramien waarbij we kijken naar het behoren tot de doelpopulatie van het onderzoek, de mate waarin de vragenlijst volledig is ingevuld en de totale invultijd.

Gebaseerd op de DUO-selectie van alle mbo-studenten vanuit het Register Onderwijsdeelnemers (ROD; voorheen Basisregister Onderwijs (BRON)) blijven ingeschrevenen aan vavo-opleidingen (Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs) buiten de onderzoekspopulatie. Studenten waarvan de instelling het onwaarschijnlijk acht dat het merendeel van de vragen relevant is¹⁵, maken geen deel uit van de doelgroep. Ook studenten waarvan de mbo-instelling het onwaarschijnlijk acht dat alle vragen relevant voor hen zijn, omdat zij bijvoorbeeld onvoldoende vaak op de schoollocatie verblijven, maken geen deel uit van de doelgroep.

In de JOB-monitor is gewerkt met persoonlijke inlogcodes, zodat studenten na het onderbreken van de vragenlijst op een ander moment verder kunnen gaan met invullen. Daarom worden alleen enquêtes die voor minimaal veertig procent zijn ingevuld meegenomen, rekening houdend met het totaal aantal verplichte vragen zonder routing.

Vragenlijsten die te snel zijn ingevuld, worden niet meegenomen. Voor de JOB-monitor is een grens van vijf minuten invultijd voor het lezen, interpreteren en beoordelen van minstens dertig vragen gehanteerd: studenten die de vragenlijst in minder dan vijf minuten hebben ingevuld, worden niet meegenomen.

Omdat de invultijd al dient als criterium voor een weloverwogen beantwoording van de vragen, zijn bij de editie van 2024 geen records meer uitgesloten vanwege een (te) eenzijdig invulpatroon - (bijna) overal hetzelfde antwoord op vijfpuntsschalen. Uiteindelijk blijft er van de bruto respons van de JOB-monitor van 222.978 studenten een groep van 209.289 studenten over op basis waarvan de analyses in dit onderzoek gedaan zullen worden (Tabel 1).

14 Te weten ROC Kop van Noord-Holland en Clusius College tot ROC Vonk, Friese Poort en Friesland College tot Firda en De Leijgraaf en Koning Willem I College tot Koning Willem I College.

15 Bijvoorbeeld groepen studenten die voornamelijk op de leerwerkplek werkzaam zijn en daar ook scholing genieten, of studenten die bezig zijn met afronding van de opleiding en daarom weinig lessen meer volgen.

Tabel 1: Opschoning van de data

	Weggelaten 2022	Weggelaten 2024	(Overgebleven) Respons 2022	(Overgebleven) respons 2024	Populatie 2022	Populatie 2024
Populatie studenten					503.874	471.671
Bruto respons			247.087	222.978	49%	47%
Geen doelgroep (bedrijfsgroep, vavo)	976	1.052	246.111	221.926	49%	47%
Vragenlijst voor min. 40% ingevuld	6.847	6.220	239.264	215.706	47%	46%
Voldoende invultijd (min. 5 min.)	10.132	6.417	229.132	209.289	45%	44%
Voldoende afwisseling (max. 85% zelfde antwoorden)	4.920	n.v.t.	224.212		44%	
Aantal opleidingen			590	656	698	781
Aantal instellingen			58	51	62	59

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2024

Tabel 2 laat het effect zien van de opschoningsstappen van de JOB-monitor per subgroep. Vanwege afronding vormt de kolom 'Totaal' niet per definitie een sommatie van de twee voorgaande kolommen. In totaal is 5,7 procent van de cases verwijderd.

Tabel 2: Effect opschoningsstappen JOB-monitor per subgroep

	Minder dan 40% ingevuld	Invultijd te kort	Totaal
<i>Niveau</i>			
Entreeopleiding (niveau 1)	2,4%	2,7%	5,1%
Niveau 2	2,8%	3,4%	6,2%
Niveau 3	2,6%	2,6%	5,2%
Niveau 4	2,9%	2,9%	5,8%
<i>Leerweg</i>			
BBL	3,2%	4,0%	7,2%
BOL	2,7%	2,6%	5,2%
<i>Geslacht</i>			
Man	2,9%	3,7%	6,6%
Vrouw	2,7%	2,1%	4,7%
<i>Totaal</i>			
Totaal	2,8%	2,9%	5,7%

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2024

4.3 Analyse non-respons

De JOB-monitor wordt door bijna alle mbo-instellingen klassikaal ingeroosterd. Dat heeft een positief gevolg voor het responspercentage, maar levert ook het risico op dat er hele klassen buiten de respons blijven als het om welke reden dan ook niet lukt een klas de JOB-monitor in te laten vullen. Bijlage V geeft een overzicht van het aantal opleidingen binnen een instelling (met minimaal 5 studenten die aan de opleiding studeren) en het aantal opleidingen waarvan minimaal vijf studenten de vragenlijst ingevuld hebben. De tabel laat zien dat niet iedere instelling erin geslaagd is alle opleidingen in hun respons te betrekken. Tien instellingen 'missen' 25-30 procent van de opleidingen. Op de overige instellingen doet minstens driekwart van de opleidingen mee. Bij vier instellingen zijn alle opleidingen vertegenwoordigd, echter twee van deze instellingen hebben ook niet meer dan één opleiding.

In onderstaande tabel zijn van de mbo-studenten die wel en niet hebben deelgenomen aan de JOB-monitor 2024 de verdelingen naar onderwijsniveau, leerweg en geslacht weergegeven. Te zien is dat in de groep die de enquête wel in heeft gevuld degenen met een studie op niveau 4, bol'ers en vrouwen oververtegenwoordigd zijn. Binnen het deel dat respondeerde zijn mbo'ers op niveau 2, bbl-studenten en mannen ondervertegenwoordigd.

Tabel 3: Verdeling mbo-studenten naar onderwijsniveau, leerweg en geslacht binnen populatie, non-respons en respons, JOB-monitor 2024

	Populatie	Non-respons	Respons
Niveau			
Entreeopleiding (niveau 1)	4%	5%	3%
Niveau 2	17%	19%	14%
Niveau 3	21%	22%	21%
Niveau 4	58%	55%	63%
Leerweg			
BBL	29%	35%	23%
BOL	71%	65%	77%
Geslacht			
Man	51%	52%	50%
Vrouw	49%	48%	50%

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2024. De verschillen tussen non-respons en respons ($p < 0,01$; Pearson Chi-Square, Asymptotic Significance (2-sided)) zijn significant.

4.4 Weging

Tot dusver is er in de voorgaande JOB-monitoren gecorrigeerd voor onevenwichtige respons met een poststratificatie weegmodel. Binnen dit weegmodel is de onevenredige verdeling in de respons tussen opleidingen (brin x opleidingsdomein x leerweg x niveau x geslacht) rechtgetrokken door het relatieve aandeel van een deelpopulatie in de responsgroep te delen door hetzelfde aandeel binnen de populatie.

Ook uit de responsanalyses op de data van 2024 blijkt dat er sprake is van een onevenwichtigheid naar achtergrondkenmerken (zie Tabel 4) en dat deze kenmerken bovendien samenhangen met bijvoorbeeld de tevredenheid over docenten (zie Tabel 5). Met een relatief hoge respons, is de scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie niet enorm. Omdat deze echter op cruciale kenmerken verschilt, en zoals gezegd deze verschillen medebepalend zijn voor de tevredenheid, vinden we het belangrijk ook in deze meting een weegfactor toe te passen. Voor te hoge en te lage weegfactoren wordt daarbij gecorrigeerd, lager dan 0,3 wordt gezet op 0,3 (dit gold voor geen enkel geval) en hoger dan 3 op 3 (kwam 1.019 keer (0,5%) voor).

Tabel 4: Verdeling respons en populatie JOB-monitor 2024 naar niveau, leerweg en geslacht

		Respons		Populatie		Chi-square
		%	N	%	N	
Niveau	Entreeopleiding	2,7%	5.622	3,9%	18.344	1703,204 **
	Niveau 2	14,0%	29.247	16,6%	78.264	
	Niveau 3	20,6%	43.214	21,2%	99.863	
	Niveau 4	62,7%	131.206	58,3%	275.200	
Leerweg	BBL	22,8%	47.751	29,2%	133.811	2934,333 **
	BOL	77,2%	161.538	70,8%	324.871	
Geslacht	Man	50,0%	104.745	51,3%	242.051	93,520 **
	Vrouw	50,0%	104.544	48,7%	229.620	

ResearchNed; JOB-monitor 2024 en RODMBO; ** significant bij $p < 0,01$ (Pearson Chi-Square, Asymptotic Significance (2-sided))

Tabel 5: Gemiddeld percentage studenten binnen JOB-monitor 2024 dat docenten (zeer) goed vindt lesgeven, naar achtergrondkenmerken

		Ongewogen		Gewogen	
		Gem. %	N	Gem. %	N
Niveau	Entreeopleiding	74,1%	5.622 **	73,4%	6.880 **
	Niveau 2	60,9%	29.247	60,5%	32.156
	Niveau 3	57,2%	43.214	56,9%	45.280
	Niveau 4	50,5%	131.206	50,6%	124.973
Leerweg	BBL	60,6%	47.751 **	60,1%	59.247 **
	BOL	52,0%	161.538	51,9%	150.042
Geslacht	Man	57,9%	104.745 **	57,8%	108.660 **
	Vrouw	50,0%	104.544	50,5%	100.629
Totaal		54,0%	209.289	54,3%	209.289

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2024; ** significant bij $p < 0,01$ (Analysis of Variance (ANOVA); Between Groups).

5 Clustering vragen in thema's

De meeste kernvragen van de JOB-monitor kunnen worden ingedeeld in inhoudelijke thema's. Opnieuw is ervoor gekozen om de daarvoor gebruikte procedures en toetsen die in 2020 en 2022 zijn toegepast te handhaven. Dat leidt in combinatie met een onveranderde vragenlijst immers niet tot trendverschillen.

Op basis van factoranalyse is nagegaan in hoeverre de onderliggende items opgevat mogen worden als een schaal. De uitkomsten van de verschillende factor- en betrouwbaarheidsanalyses zijn in Tabel 6 weergegeven. In de tabel staan per item de communaliteit en factorscore. Een communaliteit geeft het deel van de variantie weer dat door de factor wordt bepaald. Het betreft een proportioneel deel en ligt tussen 0 en 1. Er is uitgegaan van een minimale vereiste waarde van 0,3. De factorlading geeft de correlatie weer tussen de items en de te construeren schaal. Voor een statistisch goede fit liggen deze boven de 0,4. Met behulp van betrouwbaarheidsanalyse is de Cronbach's alpha berekend voor de schalen. In de regel dienen de alpha's boven de 0,7 te liggen. In de laatste kolom van de tabel is de 'alpha if item deleted' opgenomen. Wanneer een alpha met minimaal 0,05 verbetert zodra een item uit de schaal wordt gehouden, is deze uit de schaal verwijderd.

Bij het samenstellen van clusterscores (gemiddeld of percentage negatief/neutral/positief) blijven antwoorden zoals 'niet van toepassing' of 'weet ik niet' buiten beschouwing. Vragen waarbij een dergelijke optie ingevuld kon worden, kunnen daarmee wel onderdeel zijn van een schaal, maar niet iedereen hoeft een geldige waarde te hebben op die bewuste variabele. In de praktijk betekent dit voor dezelfde themascore niet namens elke student evenveel antwoordscores zijn meegenomen. Clusterscores zijn wel altijd berekend over minimaal twee bijbehorende vragen met een bruikbare waarde.

Tabel 6: Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha JOB-monitor 2024 (PCA¹⁶)

Cluster	Communaliteit	Factorlading	Alpha if item deleted	Respons
<i>Onderwijs en begeleiding</i>				207.556
▪ Wat vind je van de manier waarop school je helpt om goed te presteren?	0,66	0,81	0,81	209.289
▪ Wat vind je van hoe jouw docenten lesgeven?	0,60	0,78	0,82	209.289
▪ Wat vind je van de begeleiding tijdens je opleiding?	0,66	0,81	0,81	209.289
▪ Wat vind je van hoe je school luistert naar jouw mening?	0,60	0,77	0,82	195.874
▪ Wat vind je van het nut van de lessen voor jouw toekomst?	0,46	0,68	0,84	207.556
▪ Na de opleiding moet je kiezen: verder leren of gaan werken. Hoe helpt je school je bij deze keuze?	0,47	0,68	0,84	207.556
(Cronbach's alpha=0,85)				
<i>Informatie</i>				208.854
▪ Wat vind je van hoe school je op de hoogte houdt over hoe het met je gaat in je studie?	0,56	0,75	0,57	209.289
▪ Wat vind je van de informatie die school je geeft over je rechten en plichten?	0,63	0,79	0,62	188.401
▪ Wat vind je van hoe school omgaat met klachten?	0,62	0,78	0,61	163.351
▪ Vragen de docenten wat je van de lessen vindt?	0,41	0,64	0,46	208.753
▪ Wat vind je van de informatie die je kreeg over de hoogte van de schoolkosten?	0,46	0,68	0,50	206.558
(Cronbach's alpha=0,78)				

16 Specificaties: missing = listwise (default); method = correlation (default); Extraction Method: Principal Component Analysis.

Tabel 6: (vervolg) Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha JOB-monitor 2024 (PCA)

Cluster	Communaliteit	Factorlading	Alpha if item deleted	Respons
<i>Omgeving, sfeer en veiligheid</i>				207.522
▪ Wat vind je van de sfeer binnen jouw opleiding?	0,61	0,78	0,63	207.738
▪ Ga je met plezier naar school?	0,58	0,76	0,64	207.619
▪ Voel je je veilig op school?	0,48	0,69	0,67	207.522
▪ Wat vind je van de werkplekken op school waar je rustig kunt studeren?	0,43	0,66	0,67	197.691
▪ Wat vind je van de kantine op school?	0,29	0,54	0,72	200.994
(Cronbach's alpha=0,71)				
<i>Lesmateriaal en toetsen</i>				206.480
▪ Wat vind je van het lesmateriaal en de boeken?	0,55	0,74	0,71	206.779
▪ Je hebt boeken en lesmaterialen moeten kopen voor school. Gebruik je deze boeken en lesmaterialen?	0,42	0,65	0,76	195.819
▪ Wat vind je van hoe goed toetsen aansluiten bij wat je hebt geleerd?	0,48	0,69	0,73	206.235
▪ Wat vind je van de keuzedelen waaruit je kunt kiezen?	0,58	0,76	0,72	172.250
▪ Wat vind je van de inhoud van de keuzedelen?	0,60	0,78	0,71	172.013
(Cronbach's alpha=0,77)				
<i>Stage (bol) school</i>				114.457
▪ Wat vind je van hoe school jou heeft voorbereid op je stage/bpv?	0,73	0,85	0,69	114.732
▪ Wat vind je van hoe <u>school</u> je begeleidt/ heeft begeleid tijdens je stage/bpv?	0,76	0,87	0,65	114.614
▪ Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je stage-/bpv-plek?	0,62	0,79	0,79	114.457
(Cronbach's alpha=0,79)				
<i>Stage (bol) leerbedrijf (correlatie: 0,66)</i>				114.233
▪ Wat vind je van hoe <u>het leerbedrijf</u> je begeleidt/ heeft begeleid tijdens je stage/bpv?				114.328
▪ Wat vind je van wat je leert op je stage/bpv?				114.233
<i>Werkplek (bbl) school (correlatie: 0,50)</i>				46.584
▪ Wat vind je van de mogelijkheid om jouw werkervaring te bespreken op school?				46.675
▪ Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je werkplek?				46.584
<i>Werkplek (bbl) werkplek (correlatie: 0,69)</i>				46.424
▪ Wat vind je van de manier waarop het leerbedrijf je begeleidt?				46.462
▪ Wat vind je van wat je leert op je werkplek?				46.424

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2024. PCA uitgevoerd op separate cluster voor de test op betrouwbaarheid. Voor een verantwoording van de factorstructuur verwijzen we naar het validatierapport ontwikkeling nieuwe vragenlijst¹⁷

17 Zie ook: Broek, A. van den, Brukx, D. & Lodewick, J. (2019). Herziening vragenlijst JOB-monitor 2020. Nijmegen: ResearchNed.

De modulevragen zijn per thema vaak niet van hetzelfde type en mede daardoor bij voorbaat niet naar overkoepelende schalen vertaald. Voor bepaalde vragen uit de basisenquête van de JOB-monitor 2024 geldt ook dat opname binnen een cluster niet mogelijk is (categorische vraag) of blijkt te zijn na analyse (oordeelvraag). Dat is het geval bij de antwoorden op deze vragen:

- Wat vind je van de lessen Nederlands?
- Wat vind je van de lessen rekenen?
- Wat vind je van de lessen Engels?
- Heb je stage/bpv gelopen of doe je dat op dit moment?
- Was/Is het moeilijk voor je om een stage-/bpv-plaats te vinden?
- Hoe moeilijk was het voor jou om een werkplek te vinden voor je opleiding?
- Heb je (behoefte aan) extra ondersteuning door één of meer bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen?
- Weten jouw docenten dat je een ondersteuningsbehoefte hebt?
- Wat vind je van de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding op school voor jouw ondersteuningsbehoefte?
- Is er een studentenraad op jouw school?
- Zou je zelf willen meepraten over hoe het op jouw school beter kan?
- Welk rapportcijfer geef je jouw opleiding?
- Welk rapportcijfer geef je jouw school?

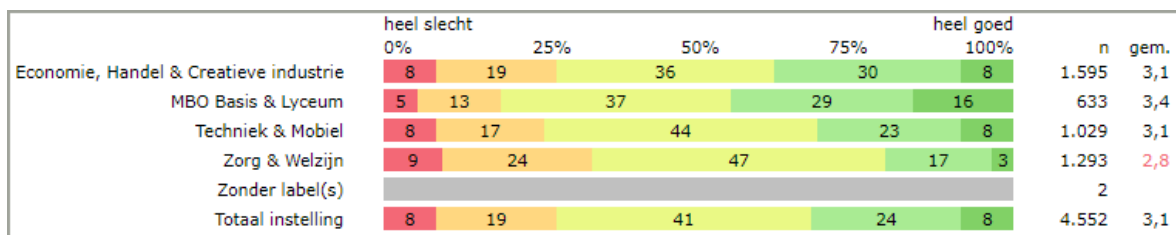
6 Rapportages met resultaten

6.1 Instellingsrapportages en -bestanden

Voordat de minister begin juni 2024 het landelijke rapport van de JOB-monitor in ontvangst heeft genomen en die resultaten openbaar zijn gemaakt, hebben deelnemende instellingen vanaf uiterlijk half mei 2024 de mogelijkheid om de uitkomsten van de eigen school raadplegen. In die tussentijdse periode is er sprake van een embargo en mag er enkel intern over gecorrespondeerd worden.

De standaardrapportages bestaan uit aparte overzichten van alle clusterscores en alle vraagscores. Deze worden telkens op een aparte pagina uitgesplitst naar een van de (maximaal) drie door de instelling zelf aangeleverde – of vanuit ROD (aan)gevulde – kenmerken, zoals bijvoorbeeld Locatie, Afdeling of Team. Binnen deze grafiekenrapporten (zie figuur 1) kan elke afzonderlijke score steeds optisch vergeleken worden met het schoolgemiddelde. Na de presentatie van het landelijke rapport worden de uitkomsten op dat niveau eveneens in grafiekvorm aan de mbo-instellingen beschikbaar gesteld. Per subcategorie – landelijk totaal, instelling totaal of uitsplitsingswaarde binnen een instellingslabel – geldt dat er alleen percentages en gemiddelden te zien zijn, als deze door minstens vijf studenten zijn vertegenwoordigd.

Figuur 1: Voorbeeld van grafische rapportage JOB-monitor

Tegelijkertijd bestaat de mogelijkheid om de geanonimiseerde data van de eigen school op recordniveau (in SPSS en Excel) te gebruiken. Hiervoor is een overeenkomst ondertekend, waarmee onder andere het eigenhandig publiceren van de uitkomsten volgens AVG-richtlijnen is vastgelegd. Beide bestanden bevatten de weegfactor die ResearchNed ook gebruikt. In het Excelbestand is een uitleg over de toepassing hiervan opgenomen, evenals een codeboek.

In de grafische rapportages en de instellingsbestanden zijn de modulevragen uitsluitend geaggregeerd of te aggregeren voor de school als geheel, mits voor de betreffende vraag minimaal vijf geldige antwoorden werden gegeven. Wegens het bewust versnipperd aanbieden van de aanvullende modules zou het een te vertekend beeld op kunnen leveren wanneer de hiermee verkregen data uitgesplitst worden naar kleine(re) subgroepen op basis van bijvoorbeeld opleidingskenmerken of eigen indelingen binnen scholen zelf.

6.2 Online rapportage

Het is van belang om de mbo-studenten waarvan JOB de belangen behartigt op een eenvoudige manier online toegang te verschaffen tot de onderzoeksuitslagen en deze tevens in een voor hen begrijpelijke vorm aan te bieden. Voor de resultaten van de JOB-monitor 2024 is iO (infinite Opportunities) hiervoor verantwoordelijk. Binnen deze omgeving zijn de uitkomsten van de modulevariabelen niet op te vragen.

De tool toont op elke pagina vooraf door ResearchNed geaggregeerde vraag- of clusterscores, welke vergeleken kunnen worden met het landelijk totaal, eerdere metingen - indien aanwezig - of andere scholen, met domein als extra specificatieniveau. Bij deze informatiebron is de minimale respons voor het opnemen van resultaten vastgesteld op vijftien, mede omdat hier sprake is van een meer openbare manier van publiceren.

6.3 Landelijk rapport

Om een breder publiek te kunnen bedienen, wordt voor de JOB-monitoren een rapport gedrukt (uiteindelijk ook digitaal beschikbaar gesteld), waarin de landelijke resultaten worden besproken en vergeleken met eerdere edities. Daarnaast gaat JOB in op bevindingen uit het onderzoek die van belang zijn voor het beleid dat zij voert. Er wordt eveneens uitgezocht in hoeverre bepaalde achtergrondkenmerken samenhang vertonen met de verschillende tevredenheidsoordelen. De statistische uitleg hiervan is niet interessant voor het overgrote deel van de doelgroep, dus die komt niet uitgebreid aan bod in dit type rapportage.

6.4 Gebruik data door derden

In 2017 is tijdens een bijeenkomst van de begeleidingscommissie naar voren gekomen dat de middels de JOB-monitor verkregen gegevens voortaan aangevraagd moeten kunnen worden via het online data-archief van DANS¹⁸. Afhankelijk van de toepassingen waarvoor iemand een dergelijk verzoek indient, kan JOB besluiten of deze al dan niet aansluiten bij hun doeleinden die betrekking hebben op het meten en verbeteren van oordelen over het mbo. De beslissing hierover is derhalve in handen van JOB.

Indien men de gegevens uit de JOB-monitor verwerkt in rapporten, dienen hiervan ook kopieën aan JOB beschikbaar gesteld te worden.

18 DANS is een instituut van KNAW en NWO en staat voor Data Archiving and Networked Services, zie <https://dans.knaw.nl/nl>

7 Het deskundigenpanel

Aan het eind van deze beschouwing resteren nog enkele gerichte vragen aan de experts uit het deskundigenpanel en deze luiden als volgt:

- (1) Wat is met betrekking tot de gewijzigde vraagstellingen/antwoordschalen (zie paragraaf 2.1) uw advies aangaande het eventueel presenteren van de scores voor meerdere jaargangen binnen dezelfde grafiek of tabel? Volstaat een opmerking hierover in de beschrijvende tekst? Dient hiervoor een duidelijk visueel onderscheid te worden aangebracht? Is het vermijden van elk risico op foutieve interpretatie en/of het maken van onterechte vergelijkingen noodzakelijk?

Het deskundigenpanel maakt onderscheid in de verschillende wijzigingen. Zo is bij de veranderde vraagstelling naar ondersteuningsbehoefte sprake van een wezenlijke verandering, waardoor is geadviseerd alleen de data van 2024 te tonen. Andere aanpassingen zijn vaak minimaal en niet inhoudelijk. Daar kan met een toelichting/voetnoot aandacht aan worden besteed.

- (2) In hoeverre vindt u het een probleem, gezien de continuïteit in de basisvragenlijst, om de versoepelde opschoningscriteria niet met terugwerkende kracht toe te passen op de data van 2020 en 2022?

Het deskundigenpanel is van mening dat de oude rapporten niet veranderd hoeven te worden. Omdat er in het nieuwe rapport wel een vergelijking wordt gemaakt, dient in een voetnoot of toelichting te worden opgenomen wat er veranderd is en waarom de oude data niet zijn aangepast.

- (3) Is het naar uw mening, ondanks het ontbreken van de oordelen vanuit acht bekostigde mbo-instellingen, nog altijd in voldoende mate mogelijk om een representatief, landelijk beeld te kunnen schetsen van wat er leeft binnen het middelbaar beroepsonderwijs in Nederland?

Het deskundigenpanel geeft aan dat het niet per se gaat over het aantal scholen om zo non-respons bias te voorkomen. Het gaat om de kenmerken van de deelnemende scholen en of die representatief zijn voor de gehele populatie. Als er essentiële kenmerken missen, dan kan het zo zijn dat er non-respons bias optreedt en de resultaten daarom niet (geheel) representatief zijn. Dit zouden de onderzoekers in de toekomst mogelijk in kaart kunnen brengen.

7.1 Suggesties voor de toekomst

Uit het overleg met het deskundigenpanel kwamen enkele suggesties naar voren waar JOB en de onderzoekers in de toekomst aandacht aan kunnen besteden.

- (1) Het kan zinvol zijn om een analyse te doen naar de kenmerken van de deelnemende versus niet-deelnemende scholen in het kader van de representativiteit.
- (2) Het zou goed zijn om een paragraaf met de ethische verantwoording omtrent het onderzoek op te nemen. Binnen diverse onderdelen wordt aandacht besteed aan ethische aspecten (bijv. de goedkeuring die gegeven moet worden bij gebruik van data door derden), maar dit gebeurt nog niet op alle onderdelen. Daarin kan tevens worden ingegaan op aspecten als het nut en de noodzaak van de dataverzameling, de communicatie naar respondenten, toestemming van de respondenten, omgang met de data (bijv. geen koppeling mogelijk tussen naam respondenten en diens antwoorden). Ook kan hier worden ingegaan op de discussie omtrent geslacht: dit wordt opgehaald bij DUO, maar dit is mogelijk niet passend voor elke respondent.

Bijlage I Vragenlijst JOB-monitor 2024

Thema: Lessen

- 1 Wat vind je van de lessen Nederlands? [heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen Nederlands]
- 2 Wat vind je van de lessen rekenen? [heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen rekenen]
- 3 Wat vind je van de lessen Engels? [heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen Engels]

Thema: Onderwijs en begeleiding

- 4 Wat vind je van de manier waarop school je helpt om goed te presteren? [heel slecht - heel goed]
- 5 Wat vind je van hoe jouw docenten lesgeven? [heel slecht - heel goed]
- 6 Wat vind je van de begeleiding tijdens je opleiding? [heel slecht - heel goed]
- 7 Wat vind je van hoe je school luistert naar jouw mening? [heel slecht - heel goed + niet van toepassing/weet ik niet]
- 8 Wat vind je van het nut van de lessen voor jouw toekomst? [heel slecht - heel goed]
- 9 Na de opleiding moet je kiezen: verder leren of gaan werken. Hoe helpt je school je bij deze keuze? [heel slecht - heel goed]

Thema: Informatie

- 10 Wat vind je van hoe school je op de hoogte houdt over hoe het met je gaat in je studie? [heel slecht - heel goed]
- 11 Wat vind je van de informatie die school je geeft over je rechten en plichten? [heel slecht - heel goed + ik heb hier geen informatie over gekregen]
- 12 Wat vind je van hoe school omgaat met klachten? [heel slecht - heel goed + hier heb ik geen ervaring mee]
- 13 Vragen de docenten wat je van de lessen vindt? [nee, bij geen enkel vak - ja, bij alle vakken]
- 14 Wat vind je van de informatie die je kreeg over de hoogte van de schoolkosten? [heel slecht - heel goed]

Thema: Omgeving, sfeer en veiligheid

- 15 Wat vind je van de sfeer binnen jouw opleiding? [heel slecht - heel goed]
- 16 Ga je met plezier naar school? [helemaal niet - ja, zeker]
- 17 Voel je je veilig op school? [helemaal niet - ja, zeker]
- 18 Wat vind je van de werkplekken op school waar je rustig kunt studeren? [heel slecht - heel goed + er zijn geen werkplekken]
- 19 Wat vind je van de kantine op school? [heel slecht - heel goed + bij ons is er geen kantine]

Thema: Lesmateriaal en toetsen

- 20 Wat vind je van het lesmateriaal en de boeken? [heel slecht - heel goed]
- 21 Je hebt boeken en lesmaterialen moeten kopen voor school. Gebruik je deze boeken en lesmaterialen? [nee, helemaal niet - ja, voor alle vakken + ik heb geen boeken of lesmateriaal moeten kopen]
- 22 Wat vind je van hoe goed toetsen aansluiten bij wat je hebt geleerd? [heel slecht - heel goed]
- 23 Wat vind je van de keuzedelen waaruit je kunt kiezen? [heel slecht - heel goed + ik kan (nog) geen keuzedelen kiezen]
- 24 Wat vind je van de inhoud van de keuzedelen? [heel slecht - heel goed; *alleen als vraag 23 ≠ ik kan (nog) geen keuzedelen kiezen*]

Thema: Stage (bol) [alleen bol]

- 25 Heb je stage/bpv gelopen of doe je dat op dit moment?
- Ja, ik loop op dit moment stage/bpv
 - Ja, ik heb stage/bpv gelopen maar doe dat nu niet
 - Nee
- 26 Was {Is} het moeilijk voor je om een stage-/bpv-plaats te vinden?
- Nee
 - Ja
 - Niet van toepassing
- 27 Wat vind je van hoe school jou heeft voorbereid op je stage/bpv? [heel slecht - heel goed; *alleen als vraag 25 ≠ Nee*]
- 28 Wat vind je van hoe school je heeft begeleid {begeleidt} tijdens je stage/bpv? [heel slecht - heel goed; *alleen als vraag 25 ≠ Nee*]
- 29 Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je stage-/bpv-plek? [heel slecht - heel goed; *alleen als vraag 25 ≠ Nee*]
- 30 Wat vind je van hoe het leerbedrijf je heeft begeleid {begeleidt} tijdens je stage/bpv? [heel slecht - heel goed; *alleen als vraag 25 ≠ Nee*]
- 31 Wat vind je van wat je leert op je stage/werkplek? [heel slecht - heel goed; *alleen als vraag 25 ≠ Nee*]

Thema: Stage (bbl) [alleen bbl]

- 32 Wat vind je van de mogelijkheid om jouw werkervaring te bespreken op school? [heel slecht - heel goed]
- 33 Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je werkplek? [heel slecht - heel goed]
- 34 Hoe moeilijk was het voor jou om een werkplek te vinden voor je opleiding? [heel moeilijk - heel makkelijk]
- 35 Wat vind je van de manier waarop het leerbedrijf je begeleidt? [heel slecht - heel goed]
- 36 Wat vind je van wat je leert op je werkplek? [heel slecht - heel goed]

Thema: Studeren met een beperking

- 37 Heb je (behoefte aan) extra ondersteuning door één of meer van onderstaande bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen?
- Gedragsproblemen (bijv. ADHD, ADD of concentratieproblemen).
 - Autisme.
 - Dyslexie of dyscalculie.
 - Een blijvende ziekte of aandoening (bijv. migraine, eczeem, epilepsie of diabetes).
 - Een psychische aandoening (bijv. depressie, angststoornis of een eetstoornis).
 - Een beperking in beweging (bijv. niet goed kunnen lopen).
 - Een functionele beperking (dit is een beperking die voor jou het dagelijks leven moeilijker maakt, bijv. stotteren, blind zijn, doof zijn).
 - Een andere beperking of ziekte.
- Nee [naar vraag 40]
 - Ja
 - Dit wil ik niet zeggen [naar vraag 40]
- 38 Weten jouw docenten dat je een ondersteuningsbehoefte hebt? [*alleen als vraag 37 = Ja*]
- Ja, mijn docenten weten dat ik een ondersteuningsbehoefte heb
 - Nee, mijn docenten weten niet dat ik een ondersteuningsbehoefte heb
 - Ik weet niet of mijn docenten weten dat ik een ondersteuningsbehoefte heb
- 39 Wat vind je van de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding op school voor jouw ondersteuningsbehoefte? [heel slecht - heel goed + niet van toepassing/weet ik niet; *alleen als vraag 37 = Ja*]

Thema: Medezeggenschap

- 40 Is er een studentenraad op jouw school?
- Ja
 - Nee
 - Weet ik niet
- 41 Zou je zelf willen meepraten over hoe het op jouw school beter kan? [helemaal niet - ja, zeker]

Thema: Algemene tevredenheid

- 42 Welk rapportcijfer geef je jouw opleiding? [rapportcijfer: 1 - 10]
- 43 Welk rapportcijfer geef je jouw school? [rapportcijfer: 1 - 10]

Bijlage II Vergelijking vraag ondersteuningsbehoefte 2022 - 2024

JOB-monitor 2022 - Thema: Studeren met een beperking

44a Heb je een van de volgende leerproblemen, beperkingen of blijvende ziektes?

- Gedragsproblemen (bijv. ADHD, ADD of concentratieproblemen).
- Autisme.
- Dyslexie of dyscalculie.
- Een blijvende ziekte of aandoening (bijv. migraine, eczeem, epilepsie of diabetes).
- Een psychische aandoening (bijv. depressie, angststoornis of een eetstoornis).
- Een beperking in beweging (bijv. niet goed kunnen lopen).
- Een functionele beperking (dit is een beperking die voor jou het dagelijks leven moeilijker maakt, bijv. stotteren, blind zijn, doof zijn).
- Een andere beperking of ziekte.

a Ja

b Dit wil ik niet zeggen [naar vraag 40]

32b Weten jouw docenten dat je een beperking hebt? [alleen als vraag 37=

- c Ja, mijn docenten weten dat ik een beperking heb
- d Nee, mijn docenten weten niet dat ik een beperking heb
- e Ik weet niet of mijn docenten weten dat ik een beperking heb

32c Wat vind je van de hulpmiddelen en aanpassingen op school voor jouw beperking? [grid6: heel slecht - heel goed + niet van toepassing/weet ik niet; alleen als vraag 37=

JOB-monitor 2024 - Thema: Studeren met een ondersteuningsbehoefte

45a Heb je (behoefte aan) extra ondersteuning door één of meer van onderstaande bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen?"

- ADHD, ADD of concentratieproblemen
- Autisme (Autisme Spectrum Stoornis (ASS), klassiek autisme, Asperger en PDD-NOS (waaronder subgroep McDD))
- Dyslexie, dyscalculie of een taalontwikkelingsstoornis (TOS)
- Chronische aandoening/ziekte [migraine, longziekte, huidaandoening, diabetes, chronisch vermoeidheidssyndroom, reuma, artrose, MS, astma, spierziekte, kanker, epilepsie, hart- en vaatziekte, darmstoornis]
- Psychische aandoening (depressie, psychose, manisch-depressieve stoornis, schizofrenie, bipolaire stoornis, angststoornis, borderline, eetstoornis)
- Visuele of auditieve functionele beperking
- Motorische functionele beperking in bewegen of spreken
- Longcovid
- Herstel na een ongeluk of operatie
- Topsport
- Ondernemerschap
- Bijzondere familieomstandigheden (scheiding, ziekte of overlijden familielid)
- Persoonlijke omstandigheden (gendertransitie, zwangerschap, ouderschap, mantelzorg)
- Andere aandoening, ziekte of persoonlijke omstandigheid

a Nee [naar vraag 40]

b Ja

c Dit wil ik niet zeggen [naar vraag 40]

a Weten jouw docenten dat je een ondersteuningsbehoefte hebt? [alleen als vraag 45a = Ja, mijn docenten weten dat ik een ondersteuningsbehoefte heb

- b Nee, mijn docenten weten niet dat ik een ondersteuningsbehoefte heb
- c Ik weet niet of mijn docenten weten dat ik een ondersteuningsbehoefte heb

33c Wat vind je van de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding op school voor jouw ondersteuningsbehoefte? [grid6: heel slecht - heel goed + niet van toepassing/weet ik niet; alleen als vraag 45a =

Bijlage III Extra modules JOB-monitor 2024

Thema: Burgerschap

- 1 Hoe krijg/kreeg je burgerschapsonderwijs bij jou op school? *Kies het antwoord dat het beste past bij het burgerschapsonderwijs dat jij hebt gekregen. Vul dit ook in als je hier al klaar mee bent.*
 - a. Als apart vak in mijn rooster
 - b. Het wordt besproken bij andere vakken
 - c. Samen met loopbaanbegeleiding (LOB)
 - d. Ik heb nog geen burgerschap gehad
 - e. Anders
 - f. Ik weet het niet
- 2 [Indien 1≠ d of f] Wat vind je van jouw burgerschapsonderwijs? [grid5: heel slecht - heel goed]
- 3 Is voor jou duidelijk wat je moet leren bij burgerschap? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Thema: LOB

Scholen helpen je ontdekken waar je goed in bent en wat je leuk vindt, zodat je kunt kiezen welk beroep of welke studie bij je past. Dit kan bijvoorbeeld met opdrachten, stages en door bedrijven te bezoeken. Zo wordt steeds duidelijker welke vervolgopleiding of welke baan bij jou past. Dit heet loopbaanontwikkeling en begeleiding (LOB). Dit valt op sommige scholen onder studieloopbaanbegeleiding (SLB).

- 1 Wat vind je van de LOB vanuit school? [grid5: heel slecht - heel goed]
- 2 Waar is bij LOB op jouw school de meeste aandacht voor?
 - a. Kwaliteitenreflectie: Wat kan ik?
 - b. Motievenreflectie: Wat vind ik belangrijk?
 - c. Werkexploratie: Waar ben ik op mijn plek?
 - d. Loopbaansturing: Hoe bereik ik mijn doel?
 - e. Netwerken: Wie kan mij helpen?
- 3 Wat vind je zelf het belangrijkste om te leren tijdens LOB?
 - a. Kwaliteitenreflectie: Wat kan ik?
 - b. Motievenreflectie: Wat vind ik belangrijk?
 - c. Werkexploratie: Waar ben ik op mijn plek?
 - d. Loopbaansturing: Hoe bereik ik mijn doel?
 - e. Netwerken: Wie kan mij helpen?

Thema: Buitenlandervaring

- 1 [Indien BOL] Kun je via jouw opleiding stage lopen in het buitenland? [Ja / Nee / Weet ik niet]
- 2 [Indien BOL en Indien 1=Ja] Heb jij via jouw opleiding stage gelopen in het buitenland? [Ja / Nee]
- 3 Zou je stage willen lopen in het buitenland? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 4 Zou je tijdens je opleiding (meer) ervaring op willen doen in het buitenland? *Bijvoorbeeld een kort bezoek bij een bedrijf in het buitenland of een studiereis naar het buitenland.* [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 5 Wat zou voor jou de belangrijkste reden zijn om **niet** naar het buitenland te gaan? [randomiseren]
 - a. Persoonlijke redenen (*i: ik vind mezelf te jong, te ver weg van vrienden en familie, lukt niet door mijn leerproblemen, beperking of blijvende ziekte*)
 - b. Praktische redenen (*i: te duur, dan raak ik mijn (bij)baan in Nederland kwijt, dat kan niet op mijn opleiding, bang voor studievertraging, ik weet niet of het kan op mijn opleiding, bang dat bijvoorbeeld een woning regelen lastig is*)
 - c. Ambitie (*i: ik wil niet naar het buitenland, ik heb er geen interesse in*)
 - d. Taal (*i: ik spreek niet de juiste taal*)

Thema: Positie mbo-studenten [Vragen randomiseren]

Een studievereniging is een vereniging voor mensen die dezelfde studie volgen. Je zou bijvoorbeeld een vereniging kunnen beginnen voor alle studenten van de opleiding Sport en Bewegen.

- 1 Wist jij dat je op school een studievereniging kunt beginnen? [Ja / Nee]
- 2 Als mbo-student voel ik me net zo veel student als een student op een hbo of universiteit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 3 Anderen zien mij als mbo'er net zo veel als student, als een student op een hbo of universiteit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 4 Ik ben er trots op dat ik op het mbo zit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Thema: Passend onderwijs [Indien ondersteuningsbehoefte]

Jij hebt aangegeven dat je één of meer bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen (ondersteuningsbehoefte) hebt. Scholen moeten zorgen voor passend onderwijs. Dit betekent dat zij hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding moeten bieden voor jouw ondersteuningsbehoefte wanneer dat nodig is.

- 1 Heb je op school afspraken gemaakt over de hulpmiddelen, aanpassingen (i bijvoorbeeld extra tijd bij toetsen of een liftpas) en extra begeleiding die je nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte? [Ja / Nee / Weet ik niet / Niet van toepassing (ik heb geen hulpmiddelen en aanpassingen nodig)]
- 2 [Indien 1 = Nee] Waarom zijn hier geen afspraken over gemaakt? Kies het antwoord dat het beste bij jouw situatie past.
 - a. Het is niet duidelijk met wie ik daarover kan praten
 - b. Het is niet duidelijk hoe school mij kan ondersteunen
 - c. School heeft mij geen informatie gegeven over hoe ze mij kunnen ondersteunen
 - d. Ik ben pas later tijdens mijn opleiding erachter gekomen dat ik een ondersteuningsbehoefte heb en heb dat niet tegen school gezegd
 - e. Ik wil zelf geen ondersteuning
 - f. Anders
- 3 [Indien stage] Heb je op stage/je leerwerkplek afspraken gemaakt over de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding die je nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte? [Ja / Nee (dit wilde ik niet) / Nee (ik wist niet dat het kon) / Weet ik niet / Niet van toepassing (ik heb geen hulpmiddelen en aanpassingen nodig)]
- 4 Weet je op welke hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding je recht hebt op school bij jouw ondersteuningsbehoefte? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 5 Weet je waar je op school terecht kan als je extra hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Thema: Stages (BOL) [Indien stage & BOL]

Stage (BOL): Een onkostenvergoeding is geld dat je van stage krijgt voor de kosten die je hebt moeten maken voor bijvoorbeeld het aanvragen van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag), het kopen van werkspullen of reiskosten voor stage. Het gaat dus niet om de stagevergoeding die je krijgt.

- 1 Krijg/kreeg je van je stage/bpv een onkostenvergoeding? [Ja / Nee / Weet ik niet]

Sinds 2023 moet elke school een plek hebben waar je stagediscriminatie of stagemisbruik kan melden. Stagediscriminatie betekent dat je bij het vinden van een stage of op je stage anders wordt behandeld, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof. Stagemisbruik betekent dat de taken die je krijgt niet passen bij je stage. Je krijgt bijvoorbeeld (te) moeilijke taken of juist alleen maar makkelijke taken waarmee je niet aan je leerdoelen werkt.

- 2 Weet je waar je op school een melding kan maken van stagediscriminatie en stagemisbruik? [Ja / Nee]

- 3 Heb je het gevoel dat je te maken hebt (gehad) met **stagemisbruik**?
 - a. Nee, mijn taken pasten bij mijn werk als stagiair
 - b. Ja, ik kreeg te makkelijke taken
 - c. Ja, ik kreeg te moeilijke taken
 - d. Ja, mijn taken pasten niet bij mijn opleiding
 - e. Weet ik niet
- 4 Voel(de) je je veilig op je stageplek? [grid5: helemaal niet - ja, zeker + Dat wil ik niet zeggen]

Thema: Leerwerkplek (BBL) [Indien BBL]

Leerwerkplek (BBL): Een onkostenvergoeding is geld dat je van jouw werkgever krijgt voor de kosten die je hebt moeten maken voor bijvoorbeeld het aanvragen van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag), het kopen van werkspullen, cursusgeld voor je opleiding of reiskosten voor werk. Het gaat dus niet om het loon dat je krijgt van jouw leerwerkplek.

- 1 Krijg/kreeg je van je leerwerkplek een onkostenvergoeding? [Ja / Nee / Weet ik niet]

Sinds 2023 moet elke school een plek hebben waar je stagediscriminatie kan melden. Stagediscriminatie betekent dat je bij het vinden van een leerwerkplek of op je leerwerkplek anders wordt behandeld, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof.

- 2 Weet je waar je op school een melding kan maken van stagediscriminatie? [Ja / Nee]
- 3 Voel(de) je je veilig op je leerwerkplek? [grid5: helemaal niet - ja, zeker + Dat wil ik niet zeggen]

Thema: Studentenhuisvesting

- 1 Waar woon je op dit moment?
 - a. Bij mijn ouder(s) of verzorger(s)
 - b. Bij andere familieleden
 - c. In een studentenwoning (bijvoorbeeld studentenkamer, studentenhuus, studentenflat)
 - d. In een eigen huur- of koopwoning (mogelijk met partner)
 - e. Anders
- 2 [Indien 1 = a] Wat is de belangrijkste reden dat je thuis woont?
 - a. Ik wil (nog) niet uit huis
 - b. Ik woon in de buurt van mijn opleiding
 - c. Het is goedkoper
 - d. Ik heb te weinig geld om uit huis te gaan
 - e. Ik kan geen plek vinden om te wonen
 - f. Ik mag niet uit huis van mijn ouder(s)/verzorger(s)
 - g. Ik vind mezelf te jong om uit huis te gaan
 - h. Anders
- 3 [Indien 2≠a] Heb je het afgelopen jaar gezocht naar een nieuwe woning?
 - a. Ja, ik heb een (nieuwe) studentenwoning gevonden
 - b. Ja, ik heb een (nieuwe) eigen huur- of koopwoning gevonden (mogelijk met partner)
 - c. Ja, ik heb gezocht naar een studentenwoning
 - d. Ja, ik heb gezocht naar een eigen huur- of koopwoning (mogelijk met partner)
 - e. Nee, ik heb geen woning gezocht
 - f. Anders
- 4 [Indien 3 = c/d] Wat is de belangrijkste reden dat je nog geen woning hebt gevonden?
 - a. De woningen die ik vond waren te duur
 - b. De woningen die ik vond waren te klein
 - c. Ik kon geen beschikbare woningen vinden (op de plek waar ik wil wonen)
 - d. Ik heb niet genoeg mijn best gedaan om een woning te vinden
 - e. Ik word niet uitgenodigd of gekozen door een studentenhuus
 - f. Ik wil toch niet meer verhuizen
 - g. Anders

- 5 [Indien 4 = c, e] Heb jij het gevoel (gehad) dat het voor jou als mbo-student moeilijker is om een studentenwoning te vinden dan voor studenten van een hbo-school of universiteit? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Thema: Geldzaken

Naast dat je als student kosten moet maken, zoals voor het les- of cursusgeld en voor schoolboeken, heb je ook recht op geld om je daar bij te helpen. Zo kun je bijvoorbeeld vanaf je 18e een basisbeurs en aanvullende beurs aanvragen, heb je in sommige gevallen tot je 18e recht op geld uit het mbo-studentenfonds en heb je recht op een studentenreisproduct op je OV-kaart.

- 1 Denk je dat je weet waar jij, financieel gezien, allemaal recht op hebt als mbo-student? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 2 Kan je rondkomen van het geld dat je maandelijks in totaal ontvangt (alle inkomsten van bijvoorbeeld studiefinanciering, bijbaan en ouders bij elkaar)? [grid5: zeer makkelijk - zeer moeilijk]

Sinds het schooljaar 2021-2022 is er een verplichte terugkoopregeling. De terugkoopregeling betekent dat de school het geld van de schoolboeken en licenties die jij niet hebt gebruikt moet terugbetalen aan jou.

- 3 Wist je dat je school een terugkoopregeling heeft voor schoolboeken en licenties die je niet hebt gebruikt? [Ja / Nee]
- 4 [Indien 3=Ja] Heb je al eens gebruik gemaakt van de terugkoopregeling?
- Ja en ik kreeg mijn geld terug
 - Ja, maar ik kreeg geen geld terug
 - Nee, ik heb geen gebruik gemaakt van de terugkoopregeling
- 5 Zijn de schoolkosten zoals je had verwacht? Denk hierbij aan boeken, licenties werkkleding en werkspullen. [kosten zijn veel hoger dan ik dacht - kosten zijn veel lager dan ik dacht]

Thema: Studentparticipatie

Studenten kunnen op verschillende manieren meepraten of meebeslissen op school. Denk hierbij aan het geven van feedback aan je docent, pizzasessies met studenten, of een vragenlijst. Studentparticipatie gaat over dat je je gehoord voelt op school en dat er voor jou een passende manier is om mee te praten.

- 1 Kan je meepraten over hoe het op jouw school beter kan? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 2 Vragen docenten wel eens naar jouw mening? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 3 Heb je het gevoel dat school openstaat voor nieuwe voorstellen, activiteiten of ideeën op school? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 4 [Indien standaardvragenlijst 33 = a] Weet je wat de studentenraad doet op school? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- 5 [Indien standaardvragenlijst 33 = a] Heeft de studentenraad wel eens met jou gesproken? [Ja / Nee / Weet ik niet]

Thema: Sociale veiligheid

Hierna volgen een aantal vragen over de sociale veiligheid op jouw school. Sociale veiligheid gaat over of er een veilige en positieve sfeer is op school en of school optreedt tegen discriminatie en pesten. Sommige vragen kunnen voor jou vervelend zijn. Je mag daarom altijd kiezen voor 'dat wil ik niet zeggen'. Met discriminatie bedoelen we dat je op school anders bent/wordt behandeld, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof.

- 1 Heb je dit schooljaar meegemaakt dat jij of iemand anders werd gepest op school? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Dat wil ik niet zeggen]
- 2 Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]
- 3 Heb je dit schooljaar meegemaakt dat jij of iemand anders gediscrimineerd werd op school? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Dat wil ik niet zeggen]
- 4 Ben je tevreden met wat je school doet om studenten op school gelijk te behandelen? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]
- 5 Heb je het gevoel dat je bij iemand op school terecht kan als je je niet veilig voelt? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]

Heb je behoefte om met iemand te praten over deze onderwerpen? Neem gerust contact op met de vertrouwenspersoon bij jou op school, jouw eigen mentor, iemand uit je omgeving of [MIND Korrelatie](#).

Bijlage IV Netto respons per instelling JOB-monitor 2024

Tabel 7: Netto respons per instelling JOB-monitor 2024

	Netto respons	Populatie	% Netto respons
Aeres MBO	2.755	4.988	55,2%
Albeda	10.904	20.899	52,2%
Alfa-college	6.383	10.861	58,8%
Aventus	4.552	10.568	43,1%
Cibap	909	1.610	56,5%
Curio	7.676	14.771	52,0%
Da Vinci College	3.353	7.097	47,2%
Deltion College	8.860	15.804	56,1%
Drenthe College	4.047	7.563	53,5%
Firda (ROC Friese Poort en ROC Friesland College)	11.804	18.495	63,8%
Graafschap College	5.088	8.357	60,9%
Grafisch Lyceum Rotterdam	1.740	3.411	51,0%
Grafisch Lyceum Utrecht	1.277	2.310	55,3%
Hout- en meubileringscollege	2.360	3.833	61,6%
IVA Driebergen	97	256	37,9%
Koning Willem I College	8.427	17.536	48,1%
Leidse instrumentmakers School	226	312	72,4%
Lentiz onderwijsgroep	1.104	2.003	55,1%
MBO Amersfoort	3.265	7.603	42,9%
MBO Utrecht	2.482	4.951	50,1%
mboRijnland	7.950	15.738	50,5%
Mediacollege Amsterdam	1.468	2.609	56,3%
Noorderpoort	6.872	12.793	53,7%
Notenboom	14	62	22,6%
Nova College	5.596	11.355	49,3%
Onderwijsgroep Tilburg	4.736	6.716	70,5%
Politieacademie	1.733	4.574	37,9%
Regio College	2.479	4.928	50,3%
Rijn IJssel	5.253	9.746	53,9%
ROC A12	3.189	5.314	60,0%
ROC Horizon College	5.843	11.569	50,5%
ROC Menso Alting	358	584	61,3%
ROC Midden Nederland	8.339	16.244	51,3%
ROC Mondriaan	7.608	18.346	41,5%
ROC Nijmegen	5.632	9.191	61,3%
ROC Rivor	1.023	2.342	43,7%
ROC Ter AA	1.652	2.913	56,7%
ROC van Twente	10.914	17.900	61,0%
Scalda	4.193	8.148	51,5%
SG De Rooi Pannen	3.921	5.358	73,2%
SintLucas	1.778	2.657	66,9%
SOMA College	264	1.207	21,9%
STC	1.547	3.114	49,7%
Summa College	6.977	17.444	40,0%
Terra MBO	1.111	1.691	65,7%
Tio Business School	128	221	57,9%
VISTA college	5.188	11.054	46,9%
Vonk	2.143	4.362	49,1%
Yuverta	4.778	8.385	57,0%
Zadkine	7.200	16.789	42,9%
Zone.college	1.999	2.974	67,2%
Overige instellingen	94	72.115	0,1%
Totaal	209.289	471.671	44,4%

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2024

Bijlage V Netto respons: aantal opleidingen per instelling JOB-monitor 2024

Tabel 8: Netto respons: aantal opleidingen per instelling JOB-monitor 2024

[alleen opleidingen met minimaal 5 studenten én respondenten; 1.224 opleidingen uitgesloten]	Aantal opleidingen in respons	Aantal opleidingen in populatie	% Netto respons opleidingen
Tio Business School	4	4	100%
Politieacademie	1	1	100%
Leidse instrumentmakers School	5	5	100%
IVA Driebergen	1	1	100%
SG De Rooi Pannen	41	43	95%
Terra MBO	32	35	91%
Hout- en meubileringscollege	20	22	91%
Onderwijsgroep Tilburg	131	146	90%
Grafisch Lyceum Rotterdam	17	19	89%
Firda (ROC Friese Poort en ROC Friesland College)	220	248	89%
Zone.college	39	44	89%
Rijn IJssel	137	157	87%
Aeres MBO	47	54	87%
MBO Utrecht	51	59	86%
ROC Nijmegen	118	138	86%
Lentiz onderwijsgroep	41	48	85%
ROC van Twente	226	265	85%
Yuverta	54	65	83%
Mediacollege Amsterdam	19	23	83%
SintLucas	14	17	82%
Deltion College	192	234	82%
Cibap	9	11	82%
Noorderpoort	147	183	80%
Vonk	97	122	80%
ROC A12	93	117	79%
Albeda	139	175	79%
mboRijnland	127	161	79%
STC	33	42	79%
Scalda	139	177	79%
ROC Ter AA	64	82	78%
ROC Midden Nederland	170	219	78%
VISTA college	142	183	78%
ROC Horizon College	127	164	77%
ROC Mondriaan	137	178	77%
Alfa-college	133	174	76%
Curio	188	246	76%
Nova College	134	176	76%
ROC Rivier	51	67	76%
Zadkine	156	206	76%
Graafschap College	127	169	75%
ROC Menso Alting	12	16	75%
Regio College	95	130	73%
Da Vinci College	117	162	72%
Grafisch Lyceum Utrecht	7	10	70%
Drenthe College	103	148	70%
Koning Willem I College	162	235	69%
Summa College	150	228	66%
Aventus	130	200	65%
MBO Amersfoort	99	154	64%
SOMA College	5	19	26%
Notenboom	1	4	25%

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2024

Bijlage VI Overzicht opgenomen tabellen en figuren

Figuur 1: Voorbeeld van grafische rapportage JOB-monitor	16
Tabel 1: Opschoning van de data	10
Tabel 2: Effect opschoningsstappen JOB-monitor per subgroep.....	10
Tabel 3: Verdeling mbo-studenten naar onderwijsniveau, leerweg en geslacht binnen populatie, non-respons en respons, JOB-monitor 2024.....	11
Tabel 4: Verdeling respons en populatie JOB-monitor 2024 naar niveau, leerweg en geslacht.....	12
Tabel 5: Gemiddeld percentage studenten binnen JOB-monitor 2024 dat docenten (zeer) goed vindt lesgeven, naar achtergrondkenmerken.....	12
Tabel 6: Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha JOB-monitor 2024 (PCA)	13
Tabel 7: Netto respons per instelling JOB-monitor 2024	28
Tabel 8: Netto respons: aantal opleidingen per instelling JOB-monitor 2024	29

Bijlage VII Literatuur

- Van Buuren, S. (2012). *Flexible Imputation of Missing Data*. New York: Chapman and Hall/CRC, <https://doi.org/10.1201/b11826>
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS (third edition)*. California: Sage.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (1998). *Multivariate Data Analysis* (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2001). *Using multivariate statistics* (4th ed.). Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.
- Broek, A. van den, Brukx, D. & Lodewick, J. (2019). Herziening vragenlijst JOB-monitor 2020. Nijmegen: ResearchNed.

Bijlage VIII Gebruikte afkortingen

ADD	Attention Deficit Disorder
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder
AVG	Algemene Verordening Gegevensverwerking
BBL	Beroeps Begeleidende Leerweg
BOL	Beroeps Opleidende Leerweg
BPV	Beroeps Praktijk Vorming
BRON	Basisregister Onderwijs
DANS	Data Archiving and Networked Services
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
Excel	Rekenprogramma Office-pakket van Microsoft
HTML	Hyper Text Markup Language (programmeertaal)
ICBD	International Creative Business Developer
IO	Infinite Opportunities
JOB	Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
KNAW	Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
NPSO	Nederlandstalig Platform voor Survey Onderzoek
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
ODIN	Oude benaming van de JOB-monitor
PCA	Principal Component Analysis
PDF	Portable Document Format
ROD	Register Onderwijsdeelnemers
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs

